

MATERIAŁY EDUKACYJNE

**DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW
ORAZ DZIECI
W ZAKAŻENIU UKŁADU
MOCZOWEGO**

Zalecenia dla rodziców - dziecko z zakażeniem układu moczowego

Rozpoznanie zakażenia układu moczowego u dzieci nie zawsze jest oczywiste. Jest to choroba, której tak naprawdę nie widać „na zewnątrz” – jak kataru, kaszlu czy wymiotów. U dzieci starszych częściej występują typowe objawy kojarzące się z tą chorobą (ból, pieczenie przy oddawaniu moczu, częstomocz, nagle parcie na mocz – czyli tzw. objawy dyzuryczne).

U najmłodszych dzieci możemy nie obserwować tych oczywistych objawów.

Wyróżniamy kilka postaci klinicznych zakażenia układu moczowego u dzieci:

- ostre i przewlekłe odmiedniczkowe zapalenie nerek,
- urosepsa,
- objawowe zakażenie dolnego odcinka układu moczowego (zapalenie cewki moczowej i pęcherza moczowego u dziecka),
- bezobjawowe zakażenie układu moczowego,
- bezobjawowy bakteriomocz.

Najczęstszą przyczyną zakażeń układu moczowego u dzieci są bakterie. Oprócz bakterii przyczyną zakażenia układu moczowego u niemowląt i dzieci mogą być również wirusy i grzyby.

Podstawowym badaniem w diagnostyce zakażenia układu moczowego, które pozwala je potwierdzić jest badanie bakteriologiczne moczu, czyli posiew moczu (by zidentyfikować patogeny).W niektórych przypadkach trzeba poszerzyć diagnostykę.

Mocz do badania zarówno ogólnego, jak i bakteriologicznego musi zostać prawidłowo pobrany. Powinien być pobrany po dokładnym umyciu, ze środkowego strumienia.

Podstawą w leczeniu zakażeń układu moczowego u dzieci jest stosowanie antybiotyków oraz chemioterapeutyków. Dobór leku, droga jego podania (doustna, dożylna, domięśniowa) oraz długość antybiotykoterapii zależą między innymi od wieku dziecka oraz ciężkości objawów. Niemowlęta dzieci z ciężkim przebiegiem ZUM nierzadko muszą być leczone w warunkach szpitalnych. Mali pacjenci, którzy mają pęcherz neurogenny, złoży w drogach moczowych, wadliwą budową układu moczowego lub przeszli zabieg operacyjny, są bardziej narażeni na nawracające zapalenia dróg moczowych. W tym przypadku profilaktyka nabiera szczególnego znaczenia – lekarz może zalecić chemioterapeutyki, które hamują namnażanie drobnoustrojów i zapobiegają zakażeniom.

Zalecenia pomagające zapobiegać zakażeniom:

- dbaj o higienę maluszka, często zmieniaj pieluszki i dokładnie myj okolice intymne,
- zachęcaj go do przyjmowania większej ilości płynów, ale unikaj napojów gazowanych i słodzonych,
- regularne oddawanie moczu (do końca i bez przetrzymywania) oczyści pęcherz z drobnoustrojów,
- wszystkie choroby należy leczyć (np. robaczyce przewodu pokarmowego sprzyjają nawrotom infekcji dróg moczowych u dzieci),
- przeciwdziałaj zaparciom, zatroszcz się o odpowiednią dietę,
- zgłaszaj się na wyznaczone wizyty do lekarza nefrologa,
- wykonuj badania moczu wg. zaleceń lekarza,

- prawidłowo pobieraj mocz do badania (po dokładnym umyciu, ze środkowego strumienia moczu),
- pamiętaj o podawaniu leków (jeśli lekarz zalecił leczenie farmakologiczne),
- wzmacniaj odporność pociechy (nie zaniedbuj codziennych spacerów i pamiętaj o kalendarzu szczepień).

W przypadku wystąpienia infekcji układu moczowego zastosuj się do zaleceń:

- zapobiegaj niebezpiecznemu odwodnieniu – zachęcaj go do picia,
- kontroluj temperaturę ciała dziecka,
- gorączkującemu dziecku przyda się przewiewna odzież i lekka kołderka lub kocyk (unikaj przegrzewania),
- sprawdź, czy nie trzeba zmienić piżamki na suchą i czystą,
- zadbaj o wietrzenie i stosowną temperaturę pomieszczeń, w których przebywa dziecko.

Bardzo ważna jest szybka reakcja rodziców oraz wizyta u lekarza, ponieważ nielezione zakażenie układu moczowego u dziecka lub niewłaściwe postępowanie mogą prowadzić do przewlekłej choroby nerek i ich niewydolności.

BIBLIOGRAFIA:

1. H Ziółkowska - Pediatria Polska, 2014 – Elsevier
2. A. Jung, J. Żubera, Zakażenia układu moczowego u dzieci, Medpress, Warszawa 1999.
3. Józwiak S. Przewlekłe choroby nerek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2009

Opracowała: mgr pielęgniarstwa Irena Łoś

11.03.2025